

NYHETER

” Det är de politiska viljorna som begränsar vart vi åker ”
Karl Engelbrektsson, brigadgeneral och chef för Nordic Battlegroup.

Karl Engelbrektsson, brigadgeneral. BILD: CAROLINA BYRMO

Snart kan östgötska soldater och officerare komma att skickas ut för att med våld framtvinga fred vid inbördeskrig eller att bekämpa terrorister. **Varsomhelst i världen**, på kort varsel och med livet som insats.

Östgötar i ständig beredskap

ENKÖPING

– Ingen uppgift är för farlig eller för långt borta. Alla typer av militära uppdrag kan bli aktuella, säger brigadgeneral Karl Engelbrektsson.

Han är chef för Sveriges och Nordens första snabbinsatsstyrka, Nordic Battlegroup (NBG), som just nu håller på att byggas upp. Corren mötte honom när de nyrekryterade enhetscheferna träffades för första gången på högkvarteret i Enköping för att avge lägesrapporter.

Förberedelserna är i full gång. Den 1 januari 2008 ska styrkan stå beredd att skickas på EU-uppdrag.

Sverige leder insatsstyrkan, där även Norge, Finland och Estland ingår, och kommer att bidra med 2 000 av totalt 2 400 personer. Majoriteten av dem kommer att vara kontrakterade soldater som nyligen avslutat sin värnplikt.

Flera skillnader

Redan i dag har Sverige många soldater utomlands, bland annat i Kosovo och Liberia. Jämfört med den nya snabbinsatsstyrkan är skillnaderna flera. Soldaterna är heltidsanställda under hela beredskapstiden, oavsett om de åker på uppdrag eller inte. Inom tio dagar efter order från EU ska styrkan vara på plats ute i världen och ha påbörjat sitt arbete. Det innebär att ständigt finnas på plats på regementena för att snabbt kunna påbörja operationer. Styrkan kommer också att innehålla alla militära funktioner som

behövs för att självständigt kunna lösa sin uppgift.

Värnpliktiga på till exempel P 4/Kvarn utanför Borensberg eller Helikopterflottiljen i Linköping kan efter fullgjord värnplikt söka och bli kontraktanställda under en tredje termin, som är inriktad på internationell tjänst, för att sedan ingå i insatsstyrkan.

Förhoppningen är att 30 procent av dem som gör värnplikten ska söka till tredje terminen. I april drogs den igång för första gången vid P 7 på Revingehed i Skåne.

”Hyser gott hopp”

Försvarshögskolan menar att det inte kommer att finnas tillräckligt med rekryteringsunderlag för att fylla de internationella trupperna i framtiden. Är detta riktigt?

– Utmaningen ligger naturligtvis i att informera och utbilda folk så att de vill ställa upp, men vi hyser gott hopp och upplever intresset som stort. Det var över 2 000 sökande till 150 platser inför tredje terminen på Revingehed, säger bataljonschef Rickard Johansson.

Snabbinsatsstyrkan är ett led i EU:s arbete att utveckla en gemensam krishantering.

Det kommer att innebära ökat oberoende för EU och större möjlighet att i ett tidigt skede kyla ner oroligheter och därmed avvärja hot mot fred och säkerhet i världen. Sverige har frivil-

Den 1 januari 2008 ska Sveriges och Nordens första snabbinsatsstyrka, Nordic Battlegroup (NBG), stå beredd

”Ingen uppgift är för farligt elelr för långt borta”

KARL ENGELBREKTSSON, BRIGADGENERAL

ligt tagit på sig ansvaret. Det formella beslutet togs 2004.

EU har beslutat att två snabbinsatsstyrkor, så kallade battlegroups, ska stå i beredskap varje halvår för att kunna rycka ut till oroshärdar inom en radie på 6 000 kilometer från Bryssel. Avståndet är mest satt för att underlätta planering. Enligt Karl Engelbrektsson kan de i princip komma att skickas vart som helst i världen.

– EU har bestämt att det inte kommer bli aktuellt med extremt kall subarktisk miljö, men i övrigt finns inga begränsningar vad gäller klimatzoner. Det är de politiska viljorna som begränsar vart vi åker, säger han.

Alla EU:s medlemsländer måste va-

ra eniga om att skicka ut en snabbinsatsstyrka. Insatserna kan vara både fredsbevarande och fredsframtvingande och det kan bli tal om mycket farliga situationer. Försvarsmakten är väl medveten om att svenska soldater riskerar att mista livet.

Skarpa insatser

Är svenskarna redo att få hem unga killar och tjejer i kistor?

– Ja och nej. Sverige har länge deltagit i skarpa insatser, och vad det än gäller är det per definition farligt. Mäniskor kan alltid dö när det gäller vapenhantering och strid. Det är vårt jobb att kunna hantera riskerna, säger Karl Engelbrektsson.

Skyfall orsakade översvämningar

JÖNKÖPING. Huskvarna teater fick omfattande vattenskador, sedan ett lokalt skyfall orsakat översvämningar på orten under fredagseftermiddagen. Strax efter

klockan 17 började larmen strömma in till räddningstjänsten och vid 18.30 hade brandmän ryckt ut till 16 fastigheter för att pumpa undan vattenmassorna.

Båda dvärgsilkesaporna döda

ÖSTERSUND. Ingen av de två vita dvärgsilkesapor som föddes på Frösö Zoo i Östersund klarade sig. På torsdagen avled även den andra apan. Enligt Netterström

är det första gången som vita dvärgsilkesapor fötts i en djurpark. Mamman ville inte veta av sina vita albinotvillingar utan hon övergav dem på golvet i apburen. (TT)

att skickas på EU-uppdrag.

BILD: FÖRSVARETS BILDBYRÅ

■ EU BATTLE-GROUPS

► **En battlegroup** är den minsta militärt effektiva enhet som kan sättas in som fristående styrka för krishantering.

► **Snabbinsatsstyrkorna ska** delta i EU:s krishanteringsoperationer i den inledande, och oftast svåraste fasen.

► **De fyra** huvudsakliga uppgifterna är: 1) att med våld separera parter, 2) konfliktförebyggande åtgärder vid pågående oroligheter, 3) humanitär assistans vid exempelvis naturkatastrofer, 4) evakueringsoperationer.

► **Varje battlegroup** består av cirka 1 500 soldater.

► **Beredskapstiden** är sex månader.

► **Två styrkor** står alltid i beredskap samtidigt.

► **Styrkorna ska** kunna påbörja lösandet av sin uppgift inom tio dagar, var som helst i världen.

► **Uthållighet vid** insats är planerad till 30 dagar, men kan vid behov förlängas till 120 dagar.

”Satsa på nationellt försvar”

LINKÖPING

Internationella insatser är bra, men Sverige måste satsa mer på det nationella försvaret. Det tycker Linköpings före detta garnisonschef Gunnar Ridderstad.

– Det är fullständigt horribelt att vi saknar en seriös säkerhetspolitisk debatt i det här landet, säger han.

Gunnar Ridderstad har haft flera internationella uppdrag och bland annat varit sektorchef i Bosnien. Han tycker att inriktningen mot ett insatsförsvar är helt rätt och ställer sig mycket positiv till bildandet av en nordisk snabbinsatsstyrka.

”Logisk utveckling”

– Vi har deltagit i FN:s internationella uppdrag sedan Kongokrisen på 60-talet. Det här är egentligen inget nytt utan snarare en logisk utveckling i en kedja som började efter andra världskriget, säger han.

Däremot är han kritisk till den bild de politiska makthavarna vill förmedla. Enligt regering och riksdag finns inga militära hot mot Sverige under den närmaste tioårsperioden. Skulle något ändå inträffa ska snabbinsatsstyrkan kunna användas även nationellt.

Långtifrån tillräckligt

– De vill gärna peka på att insatsstyrkan löser våra säkerhetspolitiska problem, men det är långtifrån tillräckligt. Vi måste bygga vårt försvar på nationell basis. Det går inte att hänvisa till EU eller FN när det gäller den nationella säkerheten, säger han.

Han menar att det är omöjligt – och framförallt oerhört farligt – att säga att det inte föreligger någon hotbild för Sveriges del. I övriga världen är man utomordentligt försiktig i sådana framtidsbedömningar, säger han.

Högre handlingsfrihet

Han menar att instabiliteten efter kalla krigets slut kräver en högre handlingsfrihet och förmåga att reagera om något mycket oförutsett skulle hända. Den pågående styrkeuppbyggnaden i Ryssland är en osäkerhetsfaktor. I dag finns också en oändlig mängd terrorhot på olika nivåer.

– Försvaret är i stort sett nedmonterat. Att enbart bygga på hemvärnet när det gäller det nationella försvaret är groteskt. En stats viktigaste ansvar är att kunna ta människor i försvar mot yttre hot, men Sverige saknar en seriös säkerhetspolitisk debatt, säger han.

CHARLOTTE PEHRSON

■ NORDIC BATTLEGROUP (NBG)

► **Är den** femte av EU:s planerade insatsstyrkor (Battlegroups).

► **Sverige leder** den nordiska insatsstyrkan, där även Norge, Finland och Estland ingår (Irland har uttryckt en önskan att få delta, vilket hanteras vid regeringskansliet - beslut väntas komma senare i höst).

► **Styrkan ska** vara beredskapsklar från 1 januari 2008.

► **NBG kommer** totalt att bemannas med cirka 2 400 kontraktsanställda soldater och officerare.

► **Sverige planerar** att bidra med 1 974 anställda, varav ungefär 400 är officerare.

► **Sverige har** huvudansvaret för styrkans centrala del, som är en skyttebataljon på 750 soldater, och ett flertal stödenheter som exempelvis logistikenhet, flygplatsenhet, helikopterenhet.

► **Finland bidrar** med 200 personer (en granatkastarpluton och personal för identifiering, spaningstjänst och karttjänst), Norge med 150 (fältsjukhus) och Estland med 50 (vakt- och eskortpluton).
► **Efter fullgjord** värnplikt (två terminer) skriver man kontrakt för en tredje termin och sedan ytterligare kontrakt för att ingå i insatsstyrkan. Dessa kontrakt löper på mellan 1,5 och 2 år.

Ute på uppdrag kommer snabbinsatsstyrkan att ha ett avancerat fältsjukhus och tre medicinska evakueringshelikoptrar som ska kunna starta inom en kvart och ha en skadad soldat på operationsbordet inom en timme.

Vad händer om en soldat vägrar att åka på uppdraget?

– Eftersom alla är anställda gäller svensk arbetslagstiftning. Det blir i så fall aktuellt med uppsägning, säger Karl Engelbrektsen.

Charlotte Pehrson
Reporter
013-28 00 00
charlotte.pehrson@corren.se

